

Yıldız Teknik Üniversitesi
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü

OSMANLI İMPARATORLUĞUNDA
TOPLUMSAL YAPI ve DEĞİŞİM
İzlen, (Syllabus)

<i>Dersin Adı</i>	Osmanlı İmparatorluğunda Toplumsal Yapı ve Değişim(DR)
<i>Öğretim Elemanı</i>	Selim Hilmi ÖZKAN
<i>Dönem</i>	2020-2021 – Bahar
<i>Dersin Günü, Saati ve Yeri</i>	Pazartesi 13.00 – 15.50
<i>İletişim</i>	Oda No: B-213 Tlf.: 383 48 64, shilmi@yildiz.edu.tr
<i>Danışma Saati</i>	Salı (15.00-17.00)

Temel Amaçlar: Dersin amacı, Osmanlı Devleti'nin Selçuklu mirasını devralarak beylikten bir dünya devleti haline gelişi ve bu süreçte Osmanlı Toplum yapısında meydana gelen değişimler incelenecektir. Dersin bütünlüğü içerisinde Osmanlı Toplumuna etki eden devlet kurumları da ders akışı içerisinde işlenecektir. Özetle bu derste daha çok Osmanlı toplumunun yapısı ve dünyanın ve Avrupa'nın en büyük imparatorluklarından birisi olan Osmanlı Devletinin erken dönemden başlayarak sosyal ve iktisadi tarihi ile birlikte toplumsal yapısına bakarak Osmanlı toplumunu şekillendiren unsurları inceleyeceğiz.

Çalışma Takvimi

Hafta	Tarih	Konular-Çalışmalar
1	8 Mart	➤ Tanışma ve dersin içeriği hakkında bilgi verildi.
2	15 Mart	➤ 16. Yüzyıla Kadar Devlet ve Toplum ➤ Şeyh Bedreddin isyanı üzerinde durulacak
3	22 Mart	➤ 16. Yüzyılda Devlet ve Toplum ➤ İmam-ı Birgivi ve düşünceleri ➤ Molla Kabız Meselesi işlenecek (Osman Cengiz; 16. Yüzyıl Osmanlı Düşüncesinin Kaynakları: Çivizade - Ebussu'ud – Birgivi, Ketebe Yayınları, İstanbul, 2019)
4	29 Mart	➤ Fiyat Devrimi ve Sonuçları ➤ Nüfus Baskısı ve Sonuçları ➤ Şehirleşme
5	5 Nisan	➤ Celali İsyanları
6	12 Nisan	➤ Osmanlı toplum yapısı ➤ Müslümanlar, Gayr-i Müslimler ➤ 17. Yüzyılda Devletin Niteliği ve Toplum (Rifa'at Ali Abou-El-Haj, Modern Devletin Doğası 16. Yüzyıldan 18. Yüzyıla Osmanlı İmparatorluğu, İmge Kitabevi, İstanbul, 2018.)
7	19 Nisan	➤ 18 Yüzyılda Devletin Niteliği ➤ Neoklasik Dönem (Mustafa Öztürk, "Osmanlı Klasik Döneminden Neo-Klasik Döneme Geçiş ve Bunun sosyo-ekonomik Sonuçları", Lale Devrinde Osmanlı Devleti ve Nevşehir, ss. 567-580.) ➤ Lale Devri ➤ 1703 ve 1730 İsyanları
8	26 Nisan	➤ I. ARA SINAV

Hafta	Tarih	Konular-Çalışmalar
9	3 Mayıs	➤ 18. Yüzyılda İktisadi Hayat ve İktisadi Değişim
10	10 Mayıs	➤ Merkez Taşra ilişkilerinde dönüşüm ➤ Ayanlar
11	17 Mayıs	➤ Balkanlarda Toplum Yapısı ve Balkan Ayanları ➤ Arap Dünyası ve Orta Doğuda Ayanlar ➤ Aşiret Yapısı ve Osmanlı Toplumu
12	24 Mayıs	➤ Nizam- Cedit Taşra İsyanları ➤ Sened-i İttifak ➤ Tanzimat
13	31 Mayıs	➤ Modern Toplamlar Teba, Vatandaş, Köle kavramlarının kıyaslanması
14	7 Haziran	➤ Tanzimat Sonrası Gayri Müslimlerin Statüsü
15	14-19 Haziran	FINAL

Okuma Listesi:

1. Halil İnalçık, *Osmanlı Klasik Çağı*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2017.
2. Osman Cengiz, *16. Yüzyıl Osmanlı Düşüncesinin Kaynakları: Çivizade - Ebussu'ud – Birgivi*, Ketebe Yayınları, İstanbul, 2019
3. Murat Tuğluca, *Osmanlı Devlet - Toplum İlişkisinde Şikayet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi*, Ankara, 2016.
4. Yılmaz Özakpınar, *Bir Medeniyet Teorisi*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2009.
5. Rifa'at Ali Abou-El-Haj, *Modern Devletin Doğası 16. Yüzyıldan 18. Yüzyıla Osmanlı İmparatorluğu*, İmge Kitabevi, İstanbul, 2018.
6. Dönem (Mustafa Öztürk, “Osmanlı Klasik Döneminden Neo-Kalsik Döneme Geçiş ve Bunun Sosyo-Ekonomik Sonuçları”, *Lale Devrinde Osmanlı Devleti ve Nevşehir*, ss. 567-580.)